

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

XLVI.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

naturâ, sed ex libertate procedit inordinatus actus eorum. Ergo videtur, quod ita peccent sicut non damnati. Concludit hoc argumentum non pro peccato tantum in damnatis originali seu habituali, quod formaliter involuntarium est & rationem tamen peccati propriissimè dicti habet, sed cum primis pro eo, quod voluntariè & actualiter committitur. Nam si in damnatis dantur motus legi & ordini Divinitus constituto repugnantes, sicut dari evictum est, tum illi aut originem habebunt à DEO, aut à naturâ, aut à voluntate. Non autem proveniunt illi motus à Deo; is enim ordinis auctor est & legislator, qui contra ordinem non faciet neque motus in creaturâ intelligente, quam legi subjecit, legi adversantes creabit. Neq; etiam ex naturâ oriuntur; hæc enim à Deo creata est & hoc ipso, in quantum talis est, in vitiosos actus & *irrazia* tam propendere nequit, quam non potest naturæ conditor, DEUS: quia secundum Philosophum: *quicquid est causa cause, id etiam est causa causati*. Ergo procedent à voluntate. Jam autem omnis motus secundus voluntatis seu voluntarius, à Divinâ lege declinans, est peccatum actuale.

XLVI. Sextum ex Alberto argumentum à voluntariâ status peccaminosi acquisitione procedit: *Si aliquis sibi necessitatem facit peccandi per illicitum actum, in secundo actu non excusatur, sed duplices meretur maledictiones. Sed hoc modo necessitatem sibi procuraverunt damnati. Ergo ex obstinatione non excusantur, sed duplices merentur maledictiones*. Dirigitur hoc argumentum contra eos, qui, quæcunque à damnatis flagitia patrantur, peccata tamen idèd esse negant, quia non voluntarie sed necessariò peccant. Innuitur autem in hoc discursu, voluntarium aliquid dici dupliciter, vel in se vel in radice; ad id autem, ut peccatum aliquid dicatur, non requiri necessariò, ut in se sit voluntarium, id est, à voluntate immediatè & formaliter eliciatur, sed sufficere, ut ex radice seu causâ sit voluntariâ. Sicut, qui sibi ipsi voluntariè insaniam contraxit, à peccatis, quæ insaniam immutabiliter & necessario comitantur, nequaquam excusatur. Si igitur damnati statum, immutabiliter DEUM blasphemandi & odio prosequendi, voluntaria sibi malitiâ attraxerunt, sequitur, quod ipsa blasphemia & odium DEI in illo statu, non

ob-

obstante peccandi necessitate, sint veri nominis peccata. Atque verum est prius ex dictis. Ergo & posterius.

XLVII. Sequitur septimum apud Albertum argumentum, quod sumitur ex comparatione status infernalis cum statu hujus vitæ: *Non debet melior esse status damnati, quam non damnati, sed si non possent peccare, melior esset status ille, quam iste, in quo peccare possunt. Ergo videtur, quod peccare possunt.* Ut vis hujus argumenti magis appareat, notandum est, miseriam hominis, sicut oppositum miserias bonum, dupliciter posse considerari, primo, in quantum homo animal est & corpus habet, deinde in quantum rationalis est & animâ gaudet. Quicquid pœnarum malique homini contingit, ut corpus, corporisque membra, animam etiam, secundum eam partem, quâ vegetans & sentiens est, adficiat, id omne malum est, non propriè humanum, sed quod homo cum bestiis brutisq; commune habet. Quodcunque verò potentias animæ rationalis, utpote intelligentem & volentem, quæ homini propriæ sunt, corrumpit & destruit, id demum humanum propriè malum & miseria hominis, ut homo est, appellari potest. De bono hominis Seneca egregiè, Ep. LXXVI. *Omnia suo bono constant. Vitem fertilitas commendat, sapor vinum, velocitas cervum. Quare fortia dorso jumenta sint, quæris? quia eorum hic unus est usus, sarcinam ferre. In cane sagacitas prima est, si investigare debet feras, cursus, si consequi, audacia, si mordere & invadere. Id in quoquo optimum est, cui nascitur, quo censetur. In homine optimum quid est? ratio. Hac antecedit animalia, deos sequitur. Ratio ergo perfecta proprium hominis bonum est, cætera illi cum animalibus satisque communia sunt. Valet? & leones. Formosus est? & pavones. Velox est? & equi: non dico, in his omnibus vincitur. Non quæro, quid in se maximum habeat, sed quid suum. Corpus habet? & arbores. Habet impetum & motum voluntarium? bestia & vermes. Habet vocem? sed quanto clariorem canes, acutiorem aquila, graviorem tauri, dulciorem, nobilioremque luscina? Quid in homine proprium? Ratio, hæc recta & consummata felicitatem hominis implevit. Cum ergo oppositorum opposita sit ratio, haud aliter & de infelicitate & miseriâ hominis dicere licebit. Ex malo æstimatur miseria. Vitem sterilitas corrumpit, acor vinum, lentitudo cervum inutilem reddit. In cane sensuum stupor primum vitium est, si investigare debet feras, tarditas si consequi, ti-*